

LEPSZE PRAWO = WIĘCEJ WOLNOŚCI

100 PRZYKŁADÓW DOBRYCH ZMIAN

LEPSZE PRAWO = WIĘCEJ WOLNOŚCI

100 PRZYKŁADÓW DOBRYCH ZMIAN

Dążenie do wolności i swobód jest nieodłączną cechą Polaków. Uwidoczniła się ona szczególnie po odzyskaniu suwerenności i nasila się z roku na rok praktycznie w każdej dziedzinie obywatelskiej aktywności. Przez minione lata Platforma Obywatelska wiele dokonała w dziedzinie odbiurokratyzowania polskiego prawa, być może nawet najwięcej spośród wszystkich ekip, które kreowały prawną i faktyczną rzeczywistość w naszym kraju od roku 1989. Owszem, przed nami nadal wiele pracy, lecz wiedza na temat tego, co już dokonaliśmy, ciągle jest niepełna i ulotna. Mimo wielu działań podjętych na rzecz ograniczenia biurokracji, wzmocnienia podmiotowości obywateli wobec państwa, zmiany nastawienia administracji publicznej do społeczeństwa, a przede wszystkim budowania większego zaufania państwa do swoich obywateli, zarzuca się rządzącym niemal zupełną bierność w tej dziedzinie.

Czy tak jest naprawdę? Czy polskie władze nic nie uczyniły, by zmniejszyć w naszym kraju biurokrację, by zlikwidować nadregulację i ograniczyć – niezbędną do pozostawienia – reglamentację administracyjną? Czy naprawdę niczego nie dokonano, a jeśli już, to czy faktycznie jedynie w niewielkim zakresie?

By odpowiedzieć na te pytania, poniżej przedstawiamy spis tylko 100 przykładowych rozwiązań spośród wszystkich podjętych w zakresie realizowania nowej filozofii budowania zaufania państwa do obywateli i wiążącej się z nią zmiany przepisów oraz procedur zmierzających do ograniczania zbędnej biurokracji w każdej dziedzinie aktywności ludzi: prywatnej, społecznej, zawodowej i gospodarczej.

Oświadczenie

BUDOWANIE ZAUFANIA DO OBYWATELI

LEPSZE PRAWO = WIĘCEJ WOLNOŚCI
100 PRZYKŁADÓW DOBRYCH ZMIAN

1

Kultura oświadczeń

Zastąpiliśmy obowiązek składania w urzędach dokumentów i zaświadczeń prawem przedkładania oświadczeń. To fundamentalna reforma budująca zaufanie państwa do obywateli i ograniczająca bariery administracyjne dla obywateli i przedsiębiorców.

2

Domniemanie uczciwości podatników i przedsiębiorców

Państwo może dziś podejmować działania przeciwko podatnikowi, w tym przedsiębiorcy, dopiero po udowodnieniu mu przestępstwa, a więc po uzyskaniu ostatecznej decyzji administracyjnej albo prawomocnego wyroku sądu. Wcześniej następowało to już po postawieniu zarzutów. Ta przełomowa zmiana w relacji fiskus–podatnik jest możliwa dzięki zmianie przepisów Ordynacji podatkowej.

3

Odpowiedzialność urzędnicza

W ramach nowych przepisów urzędnikom, którzy wydają decyzje z rażącym naruszeniem prawa i wyrządzają szkodę obywatelom, grożą teraz, oprócz innych kar, także konsekwencje finansowe, do wysokości wyrządzonej szkody włącznie. Dotychczas urzędnicy byli w Polsce praktycznie jedyną grupą zawodową niezagrożoną faktyczną odpowiedzialnością majątkową za popełnione błędy. Zmiany te są możliwe dzięki specustawie o odpowiedzialności urzędniczej i ustawie zawierającej przepisy o transparentności działania administracji publicznej.

4

Odpolitycznienie prokuratury

Rozdzieliliśmy polityczną funkcję Ministra Sprawiedliwości od merytorycznej funkcji Prokuratora Generalnego. Dzięki temu zwiększyła się niezależność Prokuratury i zmniejszyły się ewentualne polityczne wpływy na prowadzone postępowania.

5

Likwidacja „aresztów wydobywczych”

Ograniczyliśmy możliwość stosowania przedłużających się aresztów.

4

LEPSZE PRAWO = WIĘCEJ WOLNOŚCI
100 PRZYKŁADÓW DOBRZYCH ZMIAN

BUDOWANIE ZAUFANIA DO OBYWATELI

Kopie dokumentów zamiast oryginałów

Wprowadziliśmy prawo składania w urzędach nie tylko oryginalnych dokumentów, ale także ich kopii. Dzisiaj nie ma już także obowiązku potwierdzania zgodności kopii z oryginałami.

6

Zakaz dla urzędów

Urzędy nie mają już prawa żądać od obywateli dokumentów, które same mogą pozyskać z urzędowych rejestrów i baz danych albo z innych urzędów.

7

Nakaz dla urzędów

Wprowadziliśmy nakaz przyjmowania przez administrację publiczną wniosków obywateli i podań niekompletnych. Do tej pory wnioski takie były oddalane.

8

ePUAP – elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej

Rozwinęliśmy ogólnopolską platformę teleinformatyczną, która pozwala obywatelom realizować swoje sprawy przez internet, bez konieczności osobistej wizyty w urzędzie. ePUAP udostępnia usługodawcom (jednostkom administracji centralnej i samorządowej, w tym urzędom gmin) infrastrukturę technologiczną do świadczenia usług on-line, m.in. w ramach „Profilu zaufanego”. Dzięki niemu obywatele mogą składać pisma elektroniczne ze skutkiem prawnym bez konieczności stosowania podpisu kwalifikowanego.

9

Urzędy pracy on-line

Osoby bezrobotne i poszukujące pracy mają teraz możliwość elektronicznej komunikacji z urzędami pracy. Korzystając z podpisu elektronicznego lub „Profilu zaufanego”, można zarejestrować się w urzędzie pracy, zaktualizować swoje dane lub złożyć inne wnioski bez konieczności osobistej wizyty w urzędzie.

10

11

„Milcząca zgoda urzędu”

Wprowadziliśmy dorozumianą zgodę administracji publicznej. Oznacza to, że w określonych sprawach, np. przy wiążącej interpretacji prawa, termin na wydanie zgody wynosi 30 dni. Po upływie tego czasu uważa się, że stan zaprezentowany w stanowisku wnioskodawcy jest zgodny z prawem.

12

Zwiększanie symetrii praw w relacji państwo–obywatel

Skrócilśmy z 10 do 5 lat okres przedawnienia zobowiązań obywateli wobec ZUS-u. Tym samym ZUS, dotychczas uprzywilejowany, ma takie same zobowiązania wobec obywateli jak obywatele wobec ZUS-u.

13

eWUŚ – elektroniczna Weryfikacja Upnień Świadczeniobiorców

Dzięki tej platformie pacjenci w całym kraju mogą realizować swoje prawo do nieodpłatnego leczenia przy pomocy numeru PESEL, potwierdzając tożsamość dowodem osobistym albo oświadczeniem. Do tej pory trzeba było korzystać z zaświadczenia ważnego tylko w danym miesiącu.

14

ZIP – Zintegrowany Informator Pacjenta

Wszyscy ubezpieczeni w NFZ mają teraz dostęp przez internet do swojej historii medycznej. Każdy pacjent może sprawdzić informacje o sobie: historię leczenia, jego koszt, wysokość odprowadzanych składek, recepty oraz skierowania na specjalistyczne badania. Przed wizytą u lekarza można też sprawdzić, czy jest się uprawnionym do bezpłatnego leczenia, dowiedzieć się, jak długa jest kolejka do specjalisty lub sanatorium. Żeby skorzystać z usług ZIP, wystarczy jedynie login i hasło do systemu.

15

Skrócenie terminów uzyskania urzędowych zaświadczeń

Przykładowo, skrócilśmy z 14 do 3 dni czas oczekiwania na wydanie potwierdzenia o nadaniu NIP-u podmiotom innym niż osoby fizyczne.

6

LEPSZE PRAWO = WIĘCEJ WOLNOŚCI
100 PRZYKŁADÓW DOBRZYCH ZMIAN

BUDOWANIE ZAUFANIA DO OBYWATELI

Zwiększenie transparentności działania instytucji państwowych

Zobowiązaliśmy instytucje publiczne (np. ZUS, NFZ i KRUS) do publikowania opinii w zakresie przepisów dotyczących ich działalności, m.in. wydanych przez nie interpretacji prawa.

16

PIT przez internet

Umożliwiliśmy podatnikom podatku dochodowego od osób fizycznych składanie deklaracji podatkowych PIT przez internet, bez konieczności posiadania kwalifikowanego podpisu elektronicznego.

17

Zniesienie obowiązku postępowania się NIP-em

Znieśliśmy obowiązek postępowania się numerem identyfikacyjnym NIP przez osoby nieprowadzące działalności gospodarczej, czyli przez każdego obywatela, który nie jest przedsiębiorcą.

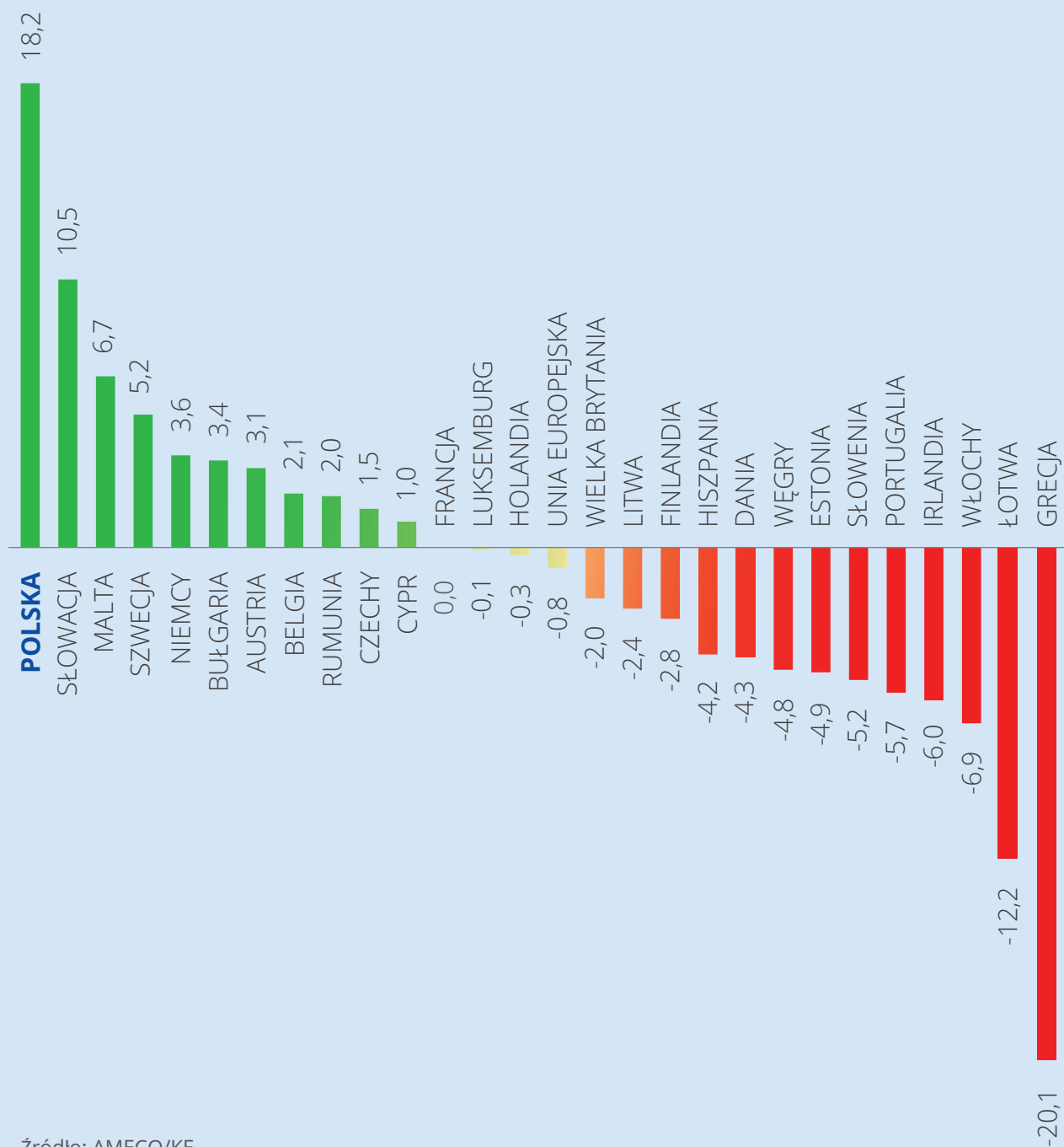
18

Ułatwienia dla małych producentów energii

Zwolniliśmy małych wytwórców z obowiązku prowadzenia działalności gospodarczej w przypadku sprzedaży nadwyżek energii z własnej produkcji. Zwolniliśmy ich także z opłat za przyłączenie do sieci energetycznej. Pozwoli to na rozwój energetyki rozproszonej, także w prywatnych gospodarstwach domowych.

19

SKUMULOWANY WZROST GOSPODARCZY W LATACH 2008–2012
W KRAJACH UNII EUROPEJSKIEJ (W PROCENTACH, 2007 – ROK BAZOWY)

Źródło: AMECO/KE

UŁATWIENIA DLA PRZEDSIĘBIORCÓW

LEPSZE PRAWO = WIĘCEJ WOLNOŚCI
100 PRZYKŁADÓW DOBRYCH ZMIAN

20

„Zgłoś i działaj”

Ustanowiliśmy prawo rozpoczynania działalności gospodarczej jeszcze przed zarejestrowaniem firmy.

21

„Zero okienka”

Elektroniczna rejestracja firm z dowolnego miejsca w Polsce i na świecie za darmo, a także praktycznie w jeden dzień. Procedura ta dotyczy przedsiębiorstw, osób fizycznych, jak i spółek cywilnych.

22

„S-24”

Wprowadziliśmy rejestrację spółek z o.o. przez internet i w ciągu jednego dnia.

23

PPK – Pojedynczy Punkt Kontaktowy

Platforma obsługi wszystkich przedsiębiorców świadczących usługi na terytorium Polski. PPK funkcjonuje przez internet i dotyczy zarówno firm z Polski, jak i z zagranicy.

24

Kontrole firm

Radykalnie ograniczyliśmy czas, zakres i warunki kontroli firm. Wprowadziliśmy obowiązek zawiadomienia o kontroli z co najmniej siedmiodniowym wyprzedzeniem. Zdecydowanie skróciliśmy limit czasu kontroli przedsiębiorstwa, jakiej jedna instytucja może dokonywać w ciągu całego roku. Zakazaliśmy prowadzenia kontroli jednoczesnych. Wprowadziliśmy prawo do sprzeciwu wobec kontroli, a także zakazaliśmy używania przeciwko kontrolowanemu dowodów zdobytych ze złamaniem prawa o kontrolach.

25

Ułatwienia w zakładaniu spółek

Obniżyliśmy wymagany kapitał zakładowy w spółkach z o.o. z 50 tysięcy złotych do 5 tysięcy złotych, a w spółkach akcyjnych z 500 tysięcy złotych do 100 tysięcy złotych. Uprościliśmy procedury rejestracyjne i przepisy dotyczące działalności tych spółek.

Zawieszanie działalności gospodarczej

W okresie zawieszenia działalności (od 30 dni do dwóch lat) znieśliśmy w zasadzie wszystkie obowiązki przedsiębiorcy, w tym sprawozdawcze, podatkowe i składkowe. Pierwszy raz w historii można zawieszać działalność gospodarczą ze wszystkimi pozytywnymi konsekwencjami tego rozwiązania.

26

Elastyczny czas pracy

Wprowadziliśmy rozszerzony okres rozliczania czasu pracy, ruchomy czas pracy oraz zmodyfikowaliśmy tryb wprowadzania przerywanego czasu pracy. Te antykryzysowe zmiany Kodeksu pracy służą ochronie istniejących miejsc pracy i zachęcaniu do tworzenia nowych, oraz ograniczaniu umów cywilnoprawnych w zatrudnieniu.

27

Zmniejszenie liczby koncesji

Radykalnie zmniejszyliśmy liczbę koncesji, zezwoleń, pozwoleń, licencji, a także działalności rejestrowanej. Złagodiliśmy wymogi prawne w przypadku koniecznych regulacji (np. z powodów ochrony życia, zdrowia, bezpieczeństwa czy ochrony środowiska). Zmniejszyliśmy poziom regulacji, np. zamieniając obowiązek uzyskania zezwolenia na zwykłą rejestrację zakresu działania w danej dziedzinie.

28

Wolność przekształcania firm

Wprowadziliśmy więcej wolności w kształtowaniu statusu prawnego firmy. Nowe przepisy umożliwiają i ułatwiają przekształcanie firm, np. przedsiębiorstw jednoosobowych oraz spółdzielni pracy, w spółki prawa handlowego.

29

Wiążące interpretacje prawa

Rozszerzyliśmy prawo wnoszenia o indywidualną wiążącą interpretację prawa na wszystkie obowiązki publiczno-prawne, a nie tylko na podatki, np. na ZUS czy sprawy z zakresu ochrony środowiska. Oznacza to, że przedsiębiorcy nie wolno ukarać, jeśli zastosował się do otrzymanej interpretacji prawa.

30

31

Interpretacje ogólne prawa

Nowe rozwiązania dają możliwość wystąpienia o interpretację prawa podatkowego nie tylko przez danego przedsiębiorcę w określonej sprawie, ale także przez organizacje reprezentujące przedsiębiorców w każdej sprawie dotyczącej obowiązku podatkowego.

32

REGON

Znieśliśmy wymóg posiadania przez przedsiębiorców numeru identyfikacyjnego REGON.

33

Zniesienie obowiązku przekształcenia firm

Znieśliśmy obowiązek przekształcenia spółki cywilnej w spółkę prawa handlowego po przekroczeniu określonego progu dochodów.

34

Depenalizacja prawa gospodarczego

Zmniejszyliśmy restrykcyjność prawa dzięki obniżeniu maksymalnego wymiaru kary finansowej (np. z 20 milionów złotych do 5 milionów złotych czy z 10 procent do 3 procent obrotów) oraz wprowadziliśmy prawo kasacji wyroków.

35

Zmniejszenie obciążeń sprawozdawczych

Zastąpiliśmy comiesięczne sprawozdania RMUA ZUS i FUZ sprawozdaniem składanym tylko raz w roku.

36

Zmniejszenie obowiązków zgłoszeniowych

Teraz przedsiębiorca nie musi zgłaszać do Państwowej Inspekcji Pracy oraz Państwowej Inspekcji Sanitarnej informacji o miejscu, rodzaju, zakresie prowadzonej działalności, a także o zmianach technologii i profilu produkcji. Informacje te PIP i PIS uzyskają od ZUS-u i GUS-u.

Obniżka kosztów firm

Zlikwidowaliśmy całkowicie opłaty za wpisy do rejestrów, np. opłatę za rejestrację firmy w ewidencji działalności gospodarczej oraz za zmiany w tej ewidencji. Obniżyliśmy także inne opłaty za wpisy do rejestrów, np. koszty sądowe wpisu do KRS-u oraz koszty związane z dokonaniem zmian we wpisie. Zlikwidowaliśmy też wiele innych opłat administracyjnych i kosztów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej albo zmniejszyliśmy ich wysokość, np. obniżyliśmy stawkę odsetek za zwłokę od zaległości z korekt deklaracji podatkowej.

37

Ochrona terminów zapłaty

Wprowadziliśmy kasowy VAT dla małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) oraz zmieniliśmy przepisy „ulgi na złe długi”. Znowelizowaliśmy również ustawę o terminach zapłaty w transakcjach handlowych. Zgodnie z ustawą termin zapłaty w transakcjach między przedsiębiorcami nie powinien przekraczać 60 dni, a w umowach z podmiotami państwowymi ma wynosić jedynie 30 dni, w przeciwnym razie wierzyciel będzie mógł naliczyć dłużnikowi odsetki ustawowe, odsetki za zwłokę, a także żądać rekompensaty kosztów odzyskania należności. Nowe przepisy mają pomóc w zmniejszeniu opóźnień w zapłacie należności przez dłużników oraz zachęcać strony, by stosowały krótsze terminy rozliczeń.

38

Ułatwienia w wykorzystaniu urlopu wypoczynkowego

Wydłużyliśmy czas na wykorzystanie zaległego urlopu pracowniczego do 30 września roku następnego.

39

Wprowadzenie praktyk absolwenckich

Ustanowiliśmy prawo prowadzenia przez pracodawców praktyk absolwenckich, które znosi biurokratyczne bariery w tym zakresie.

40

Uczciwa konkurencja w handlu

Wprowadziliśmy nowe przepisy ułatwiające walkę z nieuczciwą konkurencją, jaką jest nielegalny handel uliczny.

41

42

Wzmocnienie izb gospodarczych

Zliberalizowaliśmy przepisy dotyczące działania izb gospodarczych, m.in. wprowadzając prawo nadawania osobowości prawnej oddziałom terenowym izb. Ułatwia to prowadzenie przez nie działalności gospodarczej.

43

Ułatwienia dla firm w świadczeniu pomocy dla potrzebujących

Zlikwidowaliśmy obowiązek uiszczenia podatku VAT od produktów spożywczych przeznaczonych na cele charytatywne. Wcześniej zwolniliśmy producentów, a obecnie także handel i dystrybucję. Tym samym będzie się bardziej opłacało przedsiębiorcom przekazywanie produktów żywnościowych potrzebującym, co ułatwi organizacjom prowadzącym działalność humanitarną i charytatywną ich pracę.

44

Ułatwienia w prowadzeniu działalności podlegającej przepisom celnym

Ustanowiliśmy status Upoważnionego Przedsiębiorcy AEO – co daje m.in. uprawnienia do priorytetowego traktowania w kontrolach celnych, zmiany miejsca przeprowadzania kontroli celnych, łatwiejszy dostęp do uproszczeń celnych, priorytetową obsługę zgłoszeń celnych i wszelkich wniosków oraz innych czynności kontrolnych, korzystania z wydzielonych miejsc do kontroli i wydzielonych pasów ruchu, odstąpienie od żądania składania zabezpieczeń.

45

Ułatwienia dla osób, w tym eksporterów, w przekraczaniu granicy

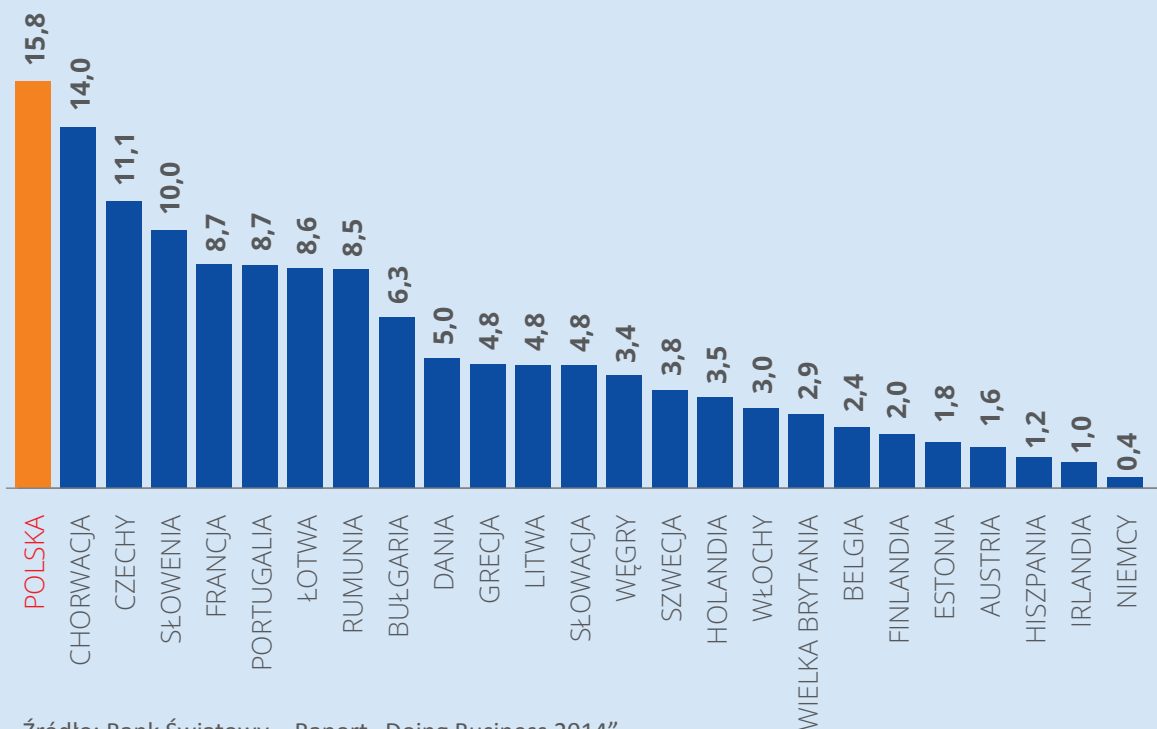
Wprowadziliśmy m.in. systemy „One stop”, „Zielone pasy”, „eBooking BUS”, mające na celu zmniejszenie biurokracji celnej oraz skrócenie czasu przekraczania granicy.

Deregulacja dostępu do wykonywania zawodów

Uchwaliliśmy ustawę deregulującą dostęp do 50 zawodów. To pierwsza z trzech transz deregulacji i zmian zakresu działania korporacji zawodowych w Polsce. Dotyczy m.in. zawodów: notariusza, komornika, adwokata, radcy prawnego, trenera sportowego, przewodnika turystycznego, pilota wycieczek, pracownika ochrony, detektywa, rzeczoznawcy majątkowego, syndyka, zarządcy nieruchomości, pośrednika nieruchomości, geodety, bibliotekarza, taksówkarza czy szypra żeglugi śródlądowej. Trwają prace nad dwiema transzami deregulacyjnymi. Druga transza ma objąć 89 zawodów, a trzecia – 103.

Polska była najszybciej reformującym się krajem Unii Europejskiej w dziedzinie ułatwień w prowadzeniu biznesu w latach 2005–2013

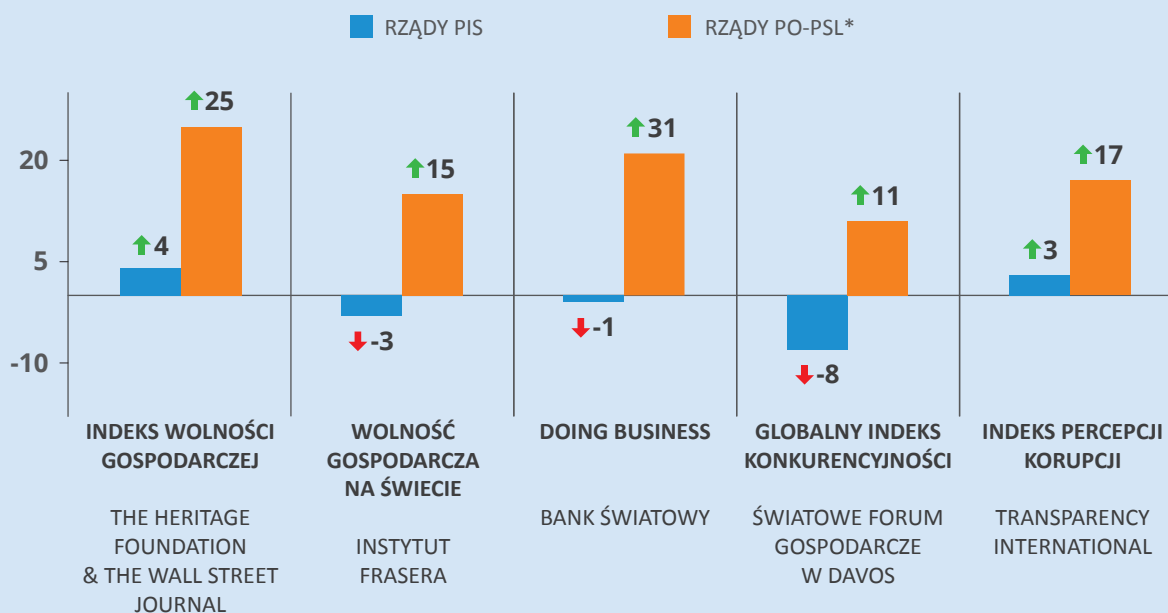
(wskaźnik: procentowe zmniejszenie dystansu do granicy od 2005 roku)

Źródło: Bank Światowy – Raport „Doing Business 2014”

* Cypr, Luksemburg i Malta nie były ujęte w raporcie „Doing Business 2006”.

ZMIANA POZYCJI POLSKI W NAJWAŻNIEJSZYCH RANKINGACH INSTYTUCJI MIĘDZYNARODOWYCH

* Ostatni dany rok, w którym dostępne są odczyty indeksów, różni się w zależności od indeksu.

KORZYSTNE ROZWIĄZANIA DLA PODATNIKÓW

LEPSZE PRAWO = WIĘCEJ WOLNOŚCI
100 PRZYKŁADÓW DOBRYCH ZMIAN

47

„Euro przed euro” – zniesienie zasady walutowości

Wprowadziliśmy prawo rozliczania się w euro oraz w każdej innej walucie niż złoty. Dla przedsiębiorców oznacza to zmniejszenie ryzyka kursowego oraz ograniczenie kosztów biurokratycznych i finansowych prowadzenia działalności gospodarczej.

48

Pełny VAT kasowy dla MŚP

Przedsiębiorcy korzystający z metody kasowej płacenia VAT-u nie muszą już płacić tego podatku, jeżeli nie otrzymają zapłaty za wystawioną fakturę. Tym samym znieśliśmy m.in. obowiązek zapłaty podatku VAT po 90 dniach od wystawionej faktury, nawet jeśli nie otrzymało się za nią zapłaty od swojego dłużnika. Zmiana fundamentalnie ogranicza zatory płatnicze.

49

Ułatwienia rachunkowe dla małych firm

Mikroprzedsiębiorcy nie muszą już rozliczać się z fiskusem za pośrednictwem banku. Eliminuje to konieczność prowadzenia dwóch odrębnych rachunków bankowych i zmniejsza koszty rozliczeń małych firm.

50

Uproszczona księgowość

Rozszerzyliśmy, przez podwyższenie „progu wejścia”, uprawnienia do korzystania z uproszczonej księgowości (księga przychodów i rozchodów zamiast biurokratycznej i kosztownej pełnej księgowości) przez mikroprzedsiębiorstwa oraz małe i średnie firmy.

51

Amortyzacja i rzadziej składane deklaracje podatkowe

Zwiększyliśmy liczbę małych firm, które mogą odprowadzać zaliczki na podatek dochodowy kwartalnie zamiast miesięcznie oraz korzystać z jednorazowej amortyzacji.

Ulga inwestycyjna dla MŚP

Wprowadziliśmy ulgę inwestycyjną dla małych firm w wysokości równowartości 100 tysięcy euro (ponad 400 tysięcy złotych). Stało się to możliwe dzięki ustanowieniu prawa zaliczenia w koszty jednorazowo zakupu o wspomnianej wartości.

52

Abolicja składkowa ZUS

ZUS będzie musiał darować długi przedsiębiorcom, którzy w latach 1999–2009 mieli zawieszoną działalność gospodarczą, ale z powodu niejasnych przepisów ZUS naliczył im wieloletnią zaległość wraz z odsetkami (często na ogromne sumy). Chodzi o zaległe składki na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy za okres od 1 stycznia 1999 roku do 28 lutego 2009 roku.

53

„Ulga na złe długi”

Zliberalizowaliśmy przepisy oraz skróciliśmy okres, w którym podatnik będzie mógł dokonać korekty podatku należnego. Zmiany w korzystaniu z tzw. „ulgi na złe długi” mają na celu m.in. walkę z zatorami płatniczymi.

54

Zwolnienie z VAT-u

Zwolniliśmy z obowiązku płacenia podatku VAT przedsiębiorców osiągających obroty poniżej kwoty 150 tysięcy złotych.

55

Skrócenie terminu zwrotu VAT-u

Skróciliśmy termin zwrotu podatku VAT ze 180 do 60 dni.

56

Elektroniczna deklaracja

Wprowadziliśmy ułatwienia w składaniu deklaracji podatkowych drogą elektroniczną. Przez internet można już złożyć około 80 różnych deklaracji podatkowych.

57

58

Faktura elektroniczna

Umożliwiliśmy obrót fakturami bez konieczności używania podpisu elektronicznego. E-faktury stały się tym samym alternatywą dla faktur papierowych (dotyczy to tak samo wystawiania i przesyłania faktur, jak i ich przechowywania).

59

Preferencje dla małych firm

Podnieśliśmy limit obrotu koniecznego do utraty statusu „małego podatnika”. Dzięki temu więcej przedsiębiorców może korzystać z przywilejów prawnych i finansowych związanych z tym statusem.

60

Likwidacja sankcji podatkowej

Zlikwidowaliśmy sankcję w wysokości 30 procent w przypadku nieprawidłowego sporządzenia deklaracji podatkowej.

61

Korekta deklaracji

Umożliwiliśmy podatnikom skorygowanie deklaracji po kontroli podatkowej, a także ujednoliciłymi zasady dokonywania korekt deklaracji podatkowych.

62

Likwidacja kaucji gwarancyjnej VAT

Zlikwidowaliśmy obowiązek wpłacania kaucji gwarancyjnej w VAT w wysokości 250 tysięcy złotych dla przedsiębiorców rozpoczynających działalność w handlu wewnątrzspółnotowym.

63

Import towarów a VAT

Umożliwiliśmy rozliczanie podatku VAT z tytułu importu towarów bezpośrednio w deklaracji podatkowej, bez konieczności uiszczenia go w urzędzie celnym. Poprawia to płynność finansową importerów.

Skrócenie terminów

Skróciliśmy z trzech lat do roku termin powrotu do zwolnienia podmiotowego z podatku VAT w przypadku jego wcześniejszej utraty. Umożliwi to szerszej grupie podatników korzystanie ze zwolnień podmiotowych.

64

Zbiorcza faktura korygująca

Zliberalizowaliśmy zasady wystawiania zbiorczych faktur korygujących w przypadku udzielania rabatów okresowych. Obecnie udzielający takiego rabatu podatnik może wystawić jedną zbiorczą fakturę korygującą. Upraszcza to proces wystawiania zbiorczych faktur korygujących za dłuższe okresy, zwłaszcza w firmach o szerokim zakresie działalności.

65

Uznanie strat

Wprowadziliśmy prawo uznania za koszty firmy wartości zaniechanych inwestycji. Podnosi to rentowność firm, a przede wszystkim motywuje przedsiębiorstwa do inwestycji.

66

Niższe podatki

Zmieniliśmy na korzyść wynajmujących opodatkowanie za wynajem lokali (zmniejszenie podatku do 8 procent). Znieśliśmy 20-procentową stawkę ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych z tytułu umowy najmu, podnajmu, dzierżawy, poddzierżawy lub innych umów o podobnym charakterze zawieranych poza działalnością gospodarczą. Zwolniliśmy przedsiębiorców i innych podatników osiągających m.in. dochody z najmu z obowiązku wpłaty podwójnej zaliczki na podatek dochodowy w grudniu roku podatkowego; obecnie zaliczka płatna jest w terminie do 20 stycznia następnego roku. Znieśliśmy także opodatkowanie akcyzą tzw. wyrobów akcyzowych niezharmonizowanych, jak kosmetyki, dzięki czemu radykalnie zmniejszyliśmy biurokrację podatkową, zmniejszyliśmy koszty działania firm, obniżyliśmy ceny towarów i zwiększyliśmy konkurencyjność Polski na rynku międzynarodowym. Zmniejszyliśmy również stawkę akcyzową dla piwa produkowanego w małych browarach, ułatwiając im konkurencję z wielkimi potentatami na tym rynku.

67

68

Mniejsze obciążenia w samozatrudnieniu

Osoby, które w poprzednim roku były zatrudnione jako pracownicy, wykonując czynności, które zamierzają teraz świadczyć dla swojego pracodawcy w ramach własnej działalności gospodarczej, będą mogły płacić 19-procentową stawkę podatku dochodowego.

69

Zmniejszone obowiązki i koszty

Znieśliśmy obowiązek składania zabezpieczenia w przypadku importu towarów zwolnionych z podatku VAT, gdy miejscem ich przeznaczenia jest inne państwo członkowskie, a wywóz następuje w ramach wewnątrzwspólnotowej dostawy towarów. Wpływa to na poprawę płynności finansowej podatników.

70

Gwarancje „de minimis” Skarbu Państwa dla małych przedsiębiorców

Złagodiliśmy przepisy oraz zwiększyliśmy środki na wsparcie mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich firm dzięki kredytom z gwarancjami Skarbu Państwa. Docelowo suma kredytów dla MŚP może sięgnąć nawet 50 miliardów złotych. Środki finansowe będą przeznaczone dla klientów z sektora MŚP posiadających zdolność kredytową i będą udzielane do 60 procent wartości kwoty kredytu obrotowego, maksymalnie do 3,5 miliona złotych. Od gwarancji udzielonych do dnia 31 grudnia 2013 roku przedsiębiorca przez pierwszy rok nie będzie ponosił żadnych opłat. Za kolejny okres roczny wysokość prowizji będzie wynosiła tylko 0,5 procent w skali roku.

71

Kredyt pod zwrot

Wprowadziliśmy możliwość pozyskania szybkiego, taniego kredytu pod zwrot podatku VAT. Oznacza to, że w czasie oczekiwania na zwrot podatku pod sumę należności można zaciągnąć kredyt spłacany następnie przez państwo do wartości należnego podatku. Potencjalna wartość tego nowego instrumentu finansowego wynosi 70 miliardów złotych.

72

Likwidacja kas fiskalnych

Zlikwidowaliśmy obowiązek posiadania kas fiskalnych na odrębnych stoiskach z alkoholem w dużych sklepach.

22

LEPSZE PRAWO = WIĘCEJ WOLNOŚCI
100 PRZYKŁADÓW DOBRZYCH ZMIAN

KORZYSTNE ROZWIĄZANIA DLA PODATNIKÓW

Wspieranie działalności innowacyjnej

Zmieniliśmy ustawę o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej, wprowadzając takie zmienione formy wsparcia, jak:

- 1) kredyt technologiczny,
- 2) premia technologiczna,
- 3) prawo otrzymania statusu centrum badawczo-rozwojowego.

W ramach kredytu technologicznego można uzyskać środki na wdrożenie nowoczesnych rozwiązań technologicznych. Premia technologiczna jest formą wsparcia finansowego udzielanego przez Bank Gospodarstwa Krajowego. Centrum badawczo-rozwojowe daje zaś prawo do tworzenia funduszu innowacyjności z comiesięcznego odpisu od przychodów uzyskanych przez dane przedsiębiorstwo.

Działania na rzecz wdrażania wyników badań na rzecz rozwoju

Umożliwiliśmy podatnikom wybór sposobu zaliczenia kosztów prac rozwojowych do kosztów podatkowych. Ułatwia to rozliczenie nakładów: co miesiąc w równych częściach w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy, jednorazowo w roku podatkowym albo poprzez odpisy amortyzacyjne. Poszerzyliśmy katalog nowych technologii objętych wsparciem państwa (np. nieopatentowana wiedza techniczna). Zwiększyliśmy podstawę wyliczania premii technologicznej, zakwalifikowaliśmy do wydatków także niektóre wydatki, np. zakup gruntów.

Paragony fiskalne

Zliberalizowaliśmy zasady przechowywania paragonów fiskalnych, wprowadzając możliwość przechowywania ich w wersji elektronicznej.

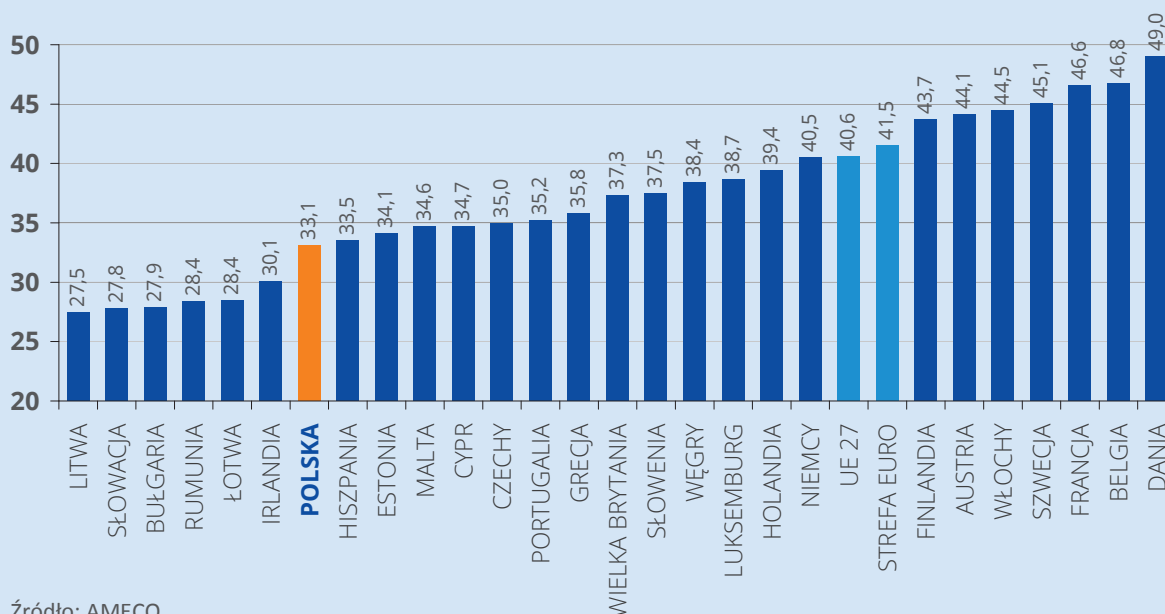
Działalność charytatywna

Zwolniliśmy z podatku VAT połączenia telefoniczne i SMS-y na cele charytatywne.

Zniesienie odpowiedzialności za cudze zobowiązania

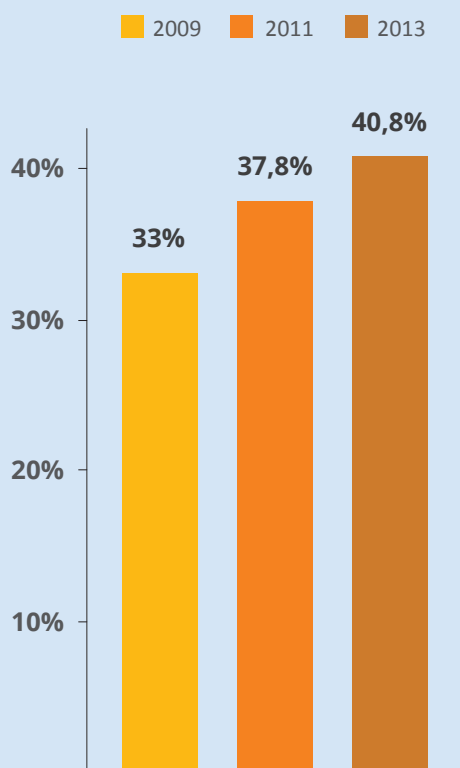
Znieśliśmy odpowiedzialność podatkową wspólników spółki za osobiste zaległości podatkowe innych wspólników z tytułu działalności spółki.

OBCIĄŻENIA PODATKOWE W 2012 ROKU (W PROCENTACH PKB) POLSKA NA TLE KRAJÓW UNII EUROPEJSKIEJ

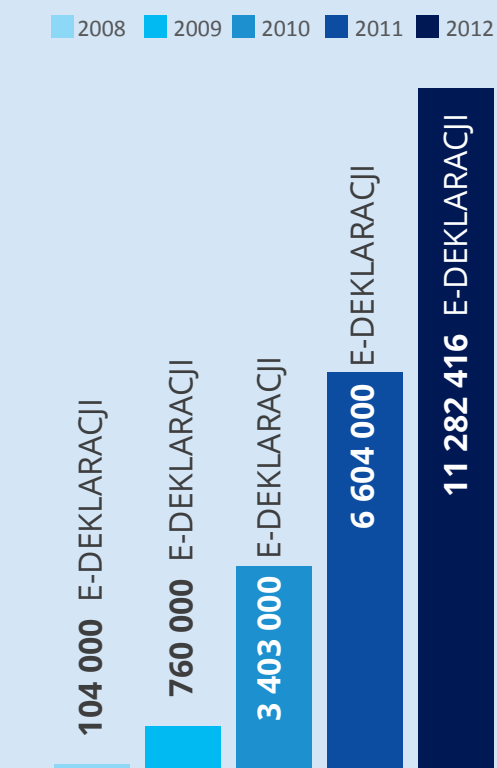
Źródło: AMECO

PROCENT GOSPODARSTW DOMOWYCH POSIADAJĄCYCH OSZCZĘDNOŚCI

Źródło: DIAGNOZA SPOŁECZNA 2013

LICZBA E-DEKLARACJI ZŁOŻONYCH PRZEZ PODATNIKÓW

Źródło: MINISTERSTWO FINANSÓW

UPROSZCZENIA DLA INWESTORÓW

LEPSZE PRAWO = WIĘCEJ WOLNOŚCI
100 PRZYKŁADÓW DOBRZYCH ZMIAN

78

Partnerstwo publiczno-prywatne (PPP)

Uchwaliliśmy dwie nowe ustawy:

- 1) ustawę o partnerstwie publiczno-prywatnym,
- 2) ustawę o koncesjach na roboty budowlane i usługi.

Dzięki nim pierwszy raz w historii ruszyły w Polsce inwestycje realizowane w formule PPP. Wcześniej nie korzystano z PPP do realizacji przedsięwzięć publicznych, w tym inwestycyjnych.

79

Uprościliśmy pozyskiwanie środków z Funduszy UE

Złagodiliśmy większość przepisów i procedur pozyskiwania środków z Funduszy UE. Najważniejsze z nich to: wprowadzenie zaliczkowania przedsięwzięć finansowanych z wykorzystaniem środków z Funduszy UE, elektroniczny nabór wniosków, zmniejszona liczba koniecznych dokumentów, odstąpienie od dwuetapowości systemu realizacji projektów, zniesienie etapu formalnej oceny niektórych wniosków, wprowadzenie rozliczania dotacji nawet na podstawie częściowego zestawienia dokumentów księgowych, rezygnacja z przypisywania określonych kwot do poszczególnych wydatków.

80

Odrolnienie gruntów rolnych w granicach administracyjnych miast

Dzięki ustawie o odrolnieniu gruntów w miastach znacznie powiększyły się zasoby gruntów pod inwestycje budowlane. Tym samym radykalnie skrócił się też czas realizacji tych inwestycji i zmniejszyły się ich koszty.

81

Specustawa drogowa

Teraz, dzięki specustawie drogowej, potrzebna jest tylko jedna decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej. Wcześniej niezbędne były dwie decyzje: o ustaleniu lokalizacji drogi oraz pozwoleniu na budowę. Ustawa ułatwia też wywłaszczenia, wprowadza finansowe zachęty do opuszczenia nieruchomości oraz nakłada kary na urzędy zwlekające z wydawaniem decyzji.

Specustawy: kolejowa, EURO 2012 i LNG

Rozwiązania podobne do rozwiązań ze specustawy drogowej przyjęliśmy też w przypadku budowy obiektów na EURO 2012, budowy infrastruktury kolejowej oraz terminalu LNG w Świnoujściu.

82

Skrócenie terminów w prawie ochrony środowiska

Skróciliśmy m.in. czas wydawania decyzji środowiskowej z 300 do 100 dni, dzięki czemu zostało odblokowanych wiele inwestycji infrastrukturalnych.

83

Ułatwienia budowlane

Zlikwidowaliśmy m.in. obowiązek zawiadamiania o zakończeniu budowy Państwowej Inspekcji Pracy oraz obowiązek uzgadniania projektu budowlanego z rzeczoznawcą BHP. Wprowadzono również elektroniczny rejestr postępowań w sprawach pozwoleń na budowę.

84

Ograniczenie skokowych podwyżek w opłatach za użytkowanie wieczyste

Radykalnie ograniczyliśmy możliwości stosowania skokowych podwyżek opłat za użytkowanie wieczyste dla osób fizycznych i podmiotów prawnych.

85

BEZPOŚREDNIE INWESTYCJE ZAGRANICZNE W EUROPIE

Liczba projektów BIZ w poszczególnych krajach

Kraj	2011	2012	Zmiana	Udział (2012)
1 Wielka Brytania	679	697	2,7%	18,4%
2 Niemcy	597	624	4,5%	16,4%
3 Francja	540	471	-12,8%	12,4%
4 Hiszpania	273	274	0,4%	7,2%
5 Belgia	153	169	10,5%	4,5%
6 Holandia	170	161	-5,3%	4,2%
7 Polska	121	148	22,3%	3,9%
8 Rosja	128	128	0,0%	3,4%
9 Irlandia	106	123	16,0%	3,2%
10 Turcja	97	95	-2,1%	2,5%
11 Serbia	67	78	16,4%	2,1%
12 Finlandia	62	75	21,0%	2,0%
13 Czechy	66	64	-3,0%	1,7%
14 Szwajcaria	99	61	-38,4%	1,6%
15 Włochy	80	60	-25,0%	1,6%
pozostałe	669	569	-14,9%	15,5%
	3,907	3,797	-2,8%	100%

Kraje Europy Środkowo-Wschodniej

Dynamika liczby projektów BIZ w Europie

Miejsce	Kraj	2011	2012	Zmiana	Udział (2012)
1	Polska	121	148	22,3%	3,9%
2	Finlandia	62	75	21,0%	2,0%
3	Serbia	67	78	16,4%	2,1%
4	Irlandia	106	123	16,0%	3,2%
5	Belgia	153	169	10,5%	4,5%
6	Niemcy	597	624	4,5%	16,4%
7	Wielka Brytania	679	697	2,7%	18,4%
8	Hiszpania	273	274	0,4%	7,2%
9	Rosja	128	128	0,0%	3,4%
10	Turcja	97	95	-2,1%	2,5%
11	Czechy	66	64	3,0%	1,7%
12	Holandia	170	161	-5,3%	4,2%
13	Francja	540	471	-12,8%	12,4%
14	Włochy	80	60	-25,0%	1,6%
15	Szwajcaria	99	61	-38,4%	1,6%

Kraje Europy Środkowo-Wschodniej

Źródło: European Investment Monitor, Ernst & Young

MNIEJSZA BIUROKRACJA

**LEPSZE PRAWO = WIĘCEJ WOLNOŚCI
100 PRZYKŁADÓW DOBRYCH ZMIAN**

86

Przyspieszenie pracy sądów

Wprowadziliśmy protokół elektroniczny, czyli nagrywanie rozpraw sądowych. Rozprawa prowadzona przy użyciu zapisu audio-wideo trwa o mniej więcej jedną trzecią krócej niż taka sama rozprawa protokołowana tradycyjnie, czyli przez protokółantów.

87

„e-Sąd”

Ustanowiliśmy sądy elektroniczne, dzięki czemu radykalnie przyspieszono rozpatrywanie spraw dotyczących sporów, zwłaszcza o małej wartości, odciążając sądy od nadmiaru podobnych spraw.

88

Krajowy Rejestr Sądowy przez internet

Wprowadziliśmy internetowy dostęp do informacji z KRS-u. Pobrane druki mają moc zrównaną z mocą dokumentów wydawanych przez Centralną Informację KRS.

89

Księgi wieczyste przez internet

Stworzyliśmy internetowy dostęp do informacji zawartych w księgach wieczystych.

90

Elektroniczny Monitor Sądowy i Gospodarczy

MSiG jest wydawany już jedynie w formie elektronicznej, w formacie PDF, co ułatwia przeszukiwanie i wydruk dokumentu. Dodatkowo, dzięki przyjętym zmianom, przedsiębiorcy zostali zwolnieni z obowiązku przechowywania papierowych wersji Monitora.

91

Sądownictwo arbitrażowe

Usprawniliśmy i przyspieszyliśmy przebieg postępowania arbitrażowego, co odciążało sądownictwo powszechne. Zmian dokonano w ramach Kodeksu postępowania cywilnego.

Elektroniczny notariusz

Umożliwiliśmy przyjmowanie przez notariusza na przechowanie dokumentów elektronicznych poprzez stworzenie depozytu elektronicznego.

92

Elektroniczny komornik

Wprowadziliśmy elektroniczną pracę komorników.

93

Ochrona nabywców mieszkań

Ustanowiliśmy przepisy chroniące konsumentów przed utratą pieniędzy wpłaconych na zakup mieszkania w przypadku trudności finansowych deweloperów.

94

Przepisy antyspreadowe

Udzieliliśmy pomocy kredytobiorcom w spłacie zobowiązań bankowych zaciągniętych w walutach obcych.

95

Leasing konsumencki

Zmieniliśmy przepisy, w tym podatkowe, wprowadzając prawo stosowania leasingu konsumenckiego.

96

Pomoc w związku z klęskami żywiołowymi

Uchwaliliśmy ustawę przeciwpowodziową. W miejsce tymczasowych przepisów wprowadziliśmy stałe rozwiązania, które regulują zakres i zasady wsparcia m.in. dla przedsiębiorców i rolników, ale także pozostałych osób, nieprowadzących działalności gospodarczej czy rolniczej.

97

98

Ułatwienia podatkowe dla konsumentów

Umożliwiliśmy zwrot podatku VAT podróżnym nie tylko w formie gotówkowej, ale także w formie bezgotówkowej. Wydłużyliśmy też okres dokonywania korekt podatku.

99

Upadłość konsumencka

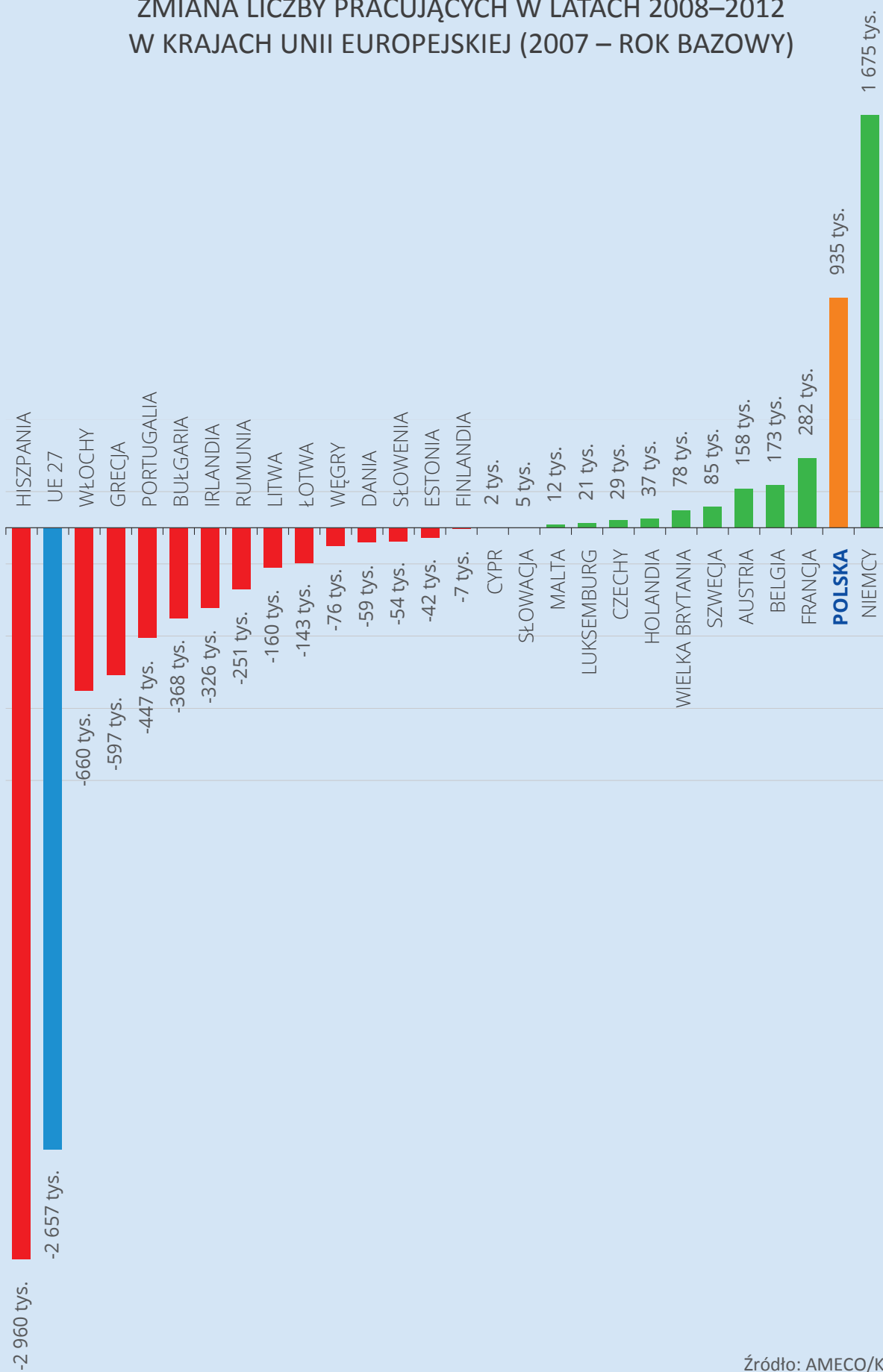
Uchwaliliśmy ustawę ustanawiającą przepisy o upadłości konsumenckiej, zbliżone do przepisów dotyczących upadłości przedsiębiorców.

100

Naziemna Telewizja Cyfrowa

Od 23 lipca 2013 roku wszyscy Polacy mają dostęp do 23 bezpłatnych programów naziemnej telewizji cyfrowej. To rewolucja w przemyśle audiowizualnym, a także lepsza jakość odbioru telewizji przez klientów stacji telewizyjnych i operatorów TV, większy zasięg oraz dostęp do telewizji interaktywnej (hybrydowej). To również szansa dla przedsiębiorstw kooperujących z telewizją i wykorzystujących w swojej działalności gospodarczej przekaz TV.

ZMIANA LICZBY PRACUJĄCYCH W LATACH 2008–2012 W KRAJACH UNII EUROPEJSKIEJ (2007 – ROK BAZOWY)

Źródło: AMECO/KE

LEPSZE PRAWO = WIĘCEJ WOLNOŚCI ZMIENIAMY DALEJ

Zaprezentowane powyżej przykłady wskazują, że Platforma Obywatelska jest zdeterminowana tak zmieniać prawo, by lepiej służyło Polakom, w tym podatnikom i przedsiębiorcom. Nie jest to zadanie łatwe, a już na pewno nie jest zakończone. Mimo bowiem wielkiej liczby zmian nadal stoi przed nami obowiązek kontynuowania tego procesu. Czynimy to, a naszych działań dowodzą kolejne przykłady uchwalanych ustaw lub przygotowywanych projektów.

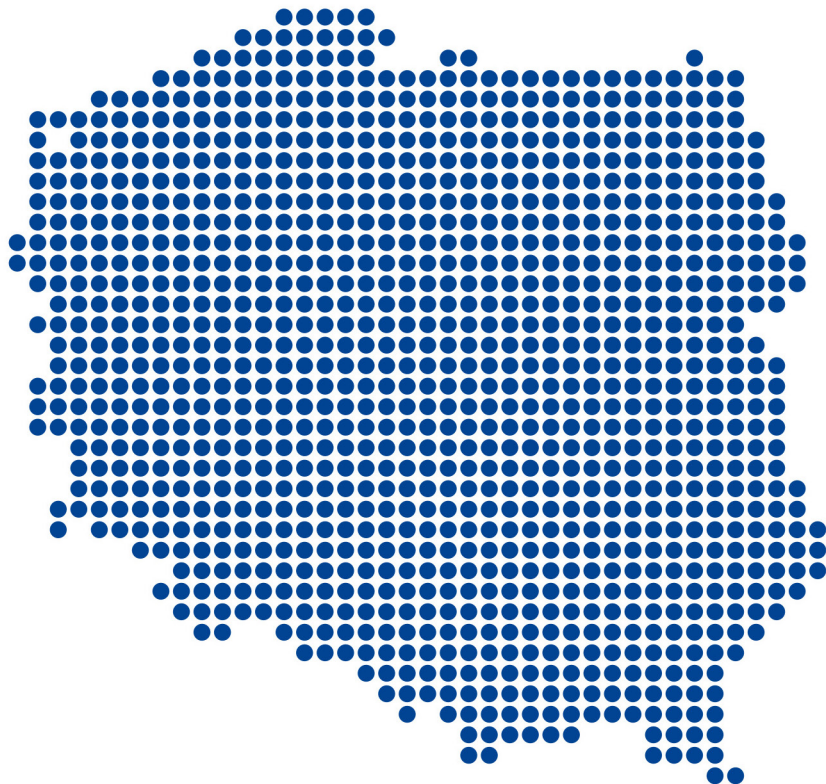
Wysoka Izba przyjęła np. ostatnio ustawę mającą na celu wspieranie utrzymania miejsc pracy w przedsiębiorstwach przeżywających trudności finansowe. Ustawa ma charakter antykryzysowy, gdyż przedsiębiorstwa będą mogły liczyć na dopłatę do funduszu płac z budżetu państwa po to, by mimo trudności nie zwalniały pracowników. Granty będą przewidziane zarówno na współfinansowanie utrzymania etatów, jak i na szkolenia pracowników w czasie przestojów.

Inną ustawą przyjętą już przez Sejm jest zmiana Prawa Zamówień Publicznych. Celem jest ochrona podwykonawców dużych firm, szczególnie przy robotach budowlanych. W przypadku, gdy wykonawca zamówienia nie zapłaci swoim kontrahentom, podmiot publiczny – zamawiający – zapłaci im z pominięciem lub z potrąceniem wynagrodzenia wykonawcy. Nowe przepisy mają szczególnie pozytywne znaczenie dla mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich polskich firm. Jednocześnie w Sejmie trwają prace nad przygotowaną przez Platformę Obywatelską ustawą, która ma ograniczyć liczbę przetargów rozstrzyganych wyłącznie na podstawie najniższej ceny. Jest to największa reforma zamówień publicznych w ostatniej dekadzie.

Rozwój to inwestycje. Aby w naszym kraju łatwiej było je podejmować i realizować, potrzeba zmian prawa budowlanego i przepisów dotyczą-

cych planowania przestrzennego. W celu wprowadzenia uproszczeń z jednej strony, a ustabilizowania prawa z drugiej, w rządzie trwają prace nad stworzeniem Kodeksu budowlanego. Będzie to zupełnie nowe prawo, o charakterze kodeksowym, mające na celu integrację przepisów związanych z procesami inwestycyjnymi. Ma ono doprowadzić do zmniejszenia biurokracji w postępowaniach dotyczących procedur budowlanych, a zarazem przyspieszyć i zmniejszyć koszty inwestycyjne, np. poprzez radykalne skrócenie terminów wydawania pozwoleń na budowę.

*Posel na Sejm RP
Adam Szejnfeld*

LEPSZE PRAWO = WIĘCEJ WOLNOŚCI
100 PRZYKŁADÓW DOBRYCH ZMIAN

Publikacja przygotowana
pod redakcją posła na Sejm RP
Adama Szejnfelda

www.platforma.org

Platforma Obywatelska RP
ul. Wiejska 12a, piętro IV
00-490 Warszawa

ISBN 978-83-63874-21-6